

**TYÖLÄISTEN, SOTILAIEN JA
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN
NEUVOSTOJEN KOLMAS
YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS¹⁰⁴**

TAMMIKUUN 10—18 (23—31) pnä 1918

**Julkaistu
tammikuun 12, 13, 14 ja 20 pnä 1918
„Izvestija TsIK” lehdessä
8., 9., 10. ja 15. numerossa**

**Julkaistaan
lehden tekstin mukaan**

1

SELOSTUS
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINNASTA
TAMMIKUUN 11 (24) pnä

Toverit! Tehtävänäni on selostaa teille Kansankomissaarien Neuvoston nimessä sen toimintaa 2 kuukauden ja 15 päivän ajalta, mikä on kulunut Neuvostovallan ja Neuvostohallituksen perustamisesta Venäjällä.

Kaksi kuukautta ja 15 päivää — tuo aika on vain viittä päivää pitempi sitä aikaa, minkä kesti edellinen työläisten valta, jolloin he hallitsivat koko maata ja riistäjiä ja kapitalisteja,— Pariisiin työläisten valta Pariisin Kommuunin kaudella vuonna 1871.

Meidän on muistettava ennen kaikkea tämä työläisten valta luodessamme silmäyksen menneisyyteen ja verratesamme sitä lokakuun 25 pnä muodostuneeseen Neuvostovaltaan. Ja vertailemalla täten proletariaatin edellistä ja nykyistä diktatuuria voimme heti huomata, kuinka valtavan askeleen kansainvälinen työväenliike on ottanut ja kuinka paljon paremmassa asemassa Venäjän Neuvostovalta on, vaikka olosuhteet ovatkin sota- ja rappiotilan vuoksi ennen kuulumattoman vaikeat.

Pariisiin työläiset, ketkä perustivat ensi kerran Kommuunin, joka on Neuvostovallan itumuoto, kaatuivat ranskalaisten kadettien, menshevikkien ja oikeistolaisten eserräkaledinilaisten ampumina pidettyään valtaa 2 kuukautta ja 10 päivää. Ranskan työläiset joutuivat antamaan ennen kuulumattoman suuria uhreja kokeillessaan ensimmäistä kertaa työväenhallitusta, jonka merkitystä ja päämäärää ei Ranskan talonpoikaiston valtaenemmistö käsittänyt.

Me olemme paljon paremmissa olosuhteissa, sillä Venäjän sotilaiden, työläisten ja talonpoikien onnistui luoda

koneisto, Neuvostohallitus, joka on tehnyt tunnetuksi heidän taistelumuotonsa kautta koko maailman. Ennen kaikkea juuri tästä syystä Venäjän työläisten ja talonpoikien asema on toisenlainen verrattuna Pariisin proletariaatin valtaan. Pariisin työläisillä ei ollut koneistoa, heitä ei ymmärretty kotimaassaan, kun sitä vastoin me nojautuimme heti Neuvostovaltaan ja siksi emme ole milloinkaan epäilleet sitä, että Neuvostovalta saa osakseen joukkojen valtaenemmistön myötätuntoa ja mitä innokkainta ja täydellisintä tukea, ja että sen vuoksi Neuvostovalta on voittamaton.

Ihmiset, jotka suhtautuivat skeptillisesti Neuvostovaltaan ja usein, joko tietoisesti tai tiedottomasti, myyskentelevät tuota valtaa ja kavalsivat sen päästäkseen sopimukseen kapitalistien ja imperialistien kanssa, nuo ihmiset ovat pitäneet kovaa melua siitä, ettei Venäjällä valta voi pysyä yksistään proletariaatilla. Ikäänkuin joku bolshevikeista ja heidän kannattajistaan olisi vaikkapa hetkeksi unohtanut, että Venäjällä voi olla pysyväinen vain sellainen valta, joka kykenee yhdistämään työväenluokan, talonpoikain enemmistön, kaikki työtätekevät ja riistetyt luokat yhdeksi, erottamattomasti yhteenliittyneeksi tilanherroja ja porvaristoa vastaan taistelevaksi voimaksi.

Emme ole milloinkaan epäilleet sitä, että vain työläisten ja talonpoikaisköyhälistön, puoliproletaarien liittoon, josta puhutaan puolueemme ohjelmassa, voi kuulua Venäjän väestön valtaenemmistö ja tuo liitto voi tukea pysyvästi valtaa. Ja lokakuun 25 päivän jälkeen meidän onnistui heti muutamassa viikossa selviytyä kaikista vaikeuksista ja pystyttää tähän lujaan liittoon pohjautuva valta.

Niin, toverit! Kun eserrien puolue entisessä muodossaan, jolloin talonpojat eivät vielä käsittäneet, ketkä siinä todella ovat sosialismin kannattajia, esitti tunnuksen tasa-suhtaisesta maankäytöstä haluamatta tietää, kuka tämän tehtävän suorittaa, liitossako porvariston kanssa vai ei, niin me sanoimme, että se oli erehdys. Ja pahin erehdys oli se, että huomattuaan olevansa vailla kansan kannatusta, nollan arvoinen, tämä puolueen osa luuli voivansa saattaa yhdessä porvariston kanssa voimaan tasasuhtaisen maankäytön. Mutta sitten kun Venäjän vallankumous oli antanut kokemusta työväenjoukkojen ja porvariston yhteistoiminnasta, sinä mitä merkittävimpanä ajankoh-

tana kansan elämässä, kun sota oli tuhonnut tuhoamistaan kansaa tuomiten miljoonia nälkäkuolemaan ja kun sodan seuraukset olivat antaneet käytännöllistä kokemusta sovittelupolitiikasta, kun Neuvostot itse olivat saaneet sen kokea ja tuntea käymällä läpi sovittelupolitiikan koulun, silloin kävi ilmeiseksi, että on olemassa terve, elin-kykyinen, suurenmoinen sosialistinen jyvänen niiden opissa, jotka tahtoivat saada talonpoikaiston työtätekevän osan mukaan koko maailman työläisten valtavaan sosialistiseen liikkeeseen.

Ja heti kun tämä kysymys nousi käytännössä selvästi ja täysin näkyvänä talonpoikaiston eteen, tapahtui se, mitä kukaan ei ollut epäillyt ja mistä osoituksena ovat talonpoikain Neuvostot ja edustajakokoukset: kun tuli aika toteuttaa sosialismi käytännössä, talonpojat saivat mahdollisuuden nähdä selvästi nuo kaksi poliittista peruslinjaa — liitto porvariston tai liitto työtätekevien joukkojen kanssa; he tajusivat silloin, että vasemmistoeserrien puolue on se puolue, joka ilmentää talonpoikaiston todellisia pyrkimyksiä ja etuja. Tehdessämme tuon puolueen kanssa hallitusblokin me asetimme aivan alusta pitäen kysymyksen siten, että blokin periaatteellinen pohja olisi mitä selvin ja näkyvin. Mikäli Venäjän talonpojat haluavat yhteiskunnallistaa maan liitossa työläisten kanssa, jotka suorittavat pankkien kansallistamisen ja järjestävät työväenvalvonnan, niin he ovat meidän varmoja avustajiamme, kaikkein uskollisimpia ja tärkeimpiä liittolaisiamme. Toverit, ei ole ainoatakaan sosialistia, joka ei tunnustaisi sitä ilmeistä totuutta, että sosialismin ja kapitalismin välillä on pitkä, enemmän tai vähemmän vaikea siirtymäkausi, proletariaatin diktatuurin kausi, ja että se, missä muodossa siirtyminen tuolla kaudella tapahtuu, riippuu hyvin paljon siitä, onko vallitsevana pien- vai suuromistus, pien- vai suurmaatalous. Käsitettävää on, että Eestissä, tuossa pienessä maassa, jonka väestö on kauttaaltaan lukutaitoista ja jossa maanviljelyksessä ovat vallitsevina suurtilat, sosialismiin siirtyminen ei voi olla samanaista kuin Venäjän kaltaisessa maassa, joka on pääasiallisesti pikkuporvarillinen maa. Tämä on otettava huomioon.

Jokainen tietoinen sosialisti sanoo, ettei sosialismia voida tyrkyttää talonpojille väkisin ja että on luotettava

vain esimerkin voimaan ja siihen, että talonpoikaisjoukot omaksuvat jokapäiväisen elämän käytäntöä. Mitä tietä on niiden mielestä sopivinta siirtyä sosialismiin? Juuri tämä on ongelma, joka Venäjän talonpoikaiston on ratkaistava nyt käytännössä. Miten nuo joukot voivat itse tukea sosialistista proletariaattia ja alkaa sosialismiin siirtymisen? Ja talonpojat ovat jo alkaneet tämän siirtymisen, ja me luotamme heihin täydellisesti.

Liitto, jonka me solmimme vasemmistolaisten sosialistivallankumouksellisten kanssa, on rakennettu vankalle pohjalle, ja se lujittuu ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta. Jos kohta ensi alussa meillä Kansankomissaarien Neuvostossa oli syytä pelätä, että ryhmäkuntataistelu tulee jarruttamaan työtä, niin jo kahden kuukauden yhteistyöstä saamamme kokemuksen perusteella minun on sanottava suoraan, että useimmissa kysymyksissä olemme päässeet yksimieliseen ratkaisuun.

Me tiedämme, että vasta sitten, kun kokemus on osoittanut talonpojille, minkälaisen pitäisi olla esimerkiksi kaupungin ja maaseudun välisen vaihdon, he itse solmivat suhteita oma-alotteisesti, oman kokemuksensa perusteella. Toisaalta kansalaissodan antama kokemus on talonpojille silmännähtävänä osoituksena, ettei ole muuta tietä sosialismiin kuin proletariaatin diktatuuri ja riistäjien herruuden armoton kukistaminen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Aina kun joudumme koskettelemaan tätä aihetta, niin tässä kokouksessa kuin Toimeenpaneavassa Keskuskomiteassakin, saan tuon tuostakin kuulla kokouksen oikeistopuolelta huudahduksia: „diktaattori”. Niin, „siihen aikaan kun me olimme sosialisteja”, niin silloin kaikki hyväksyivät proletariaatin diktatuurin; kirjoittivatpa he siitä ohjelmissaankin ja heitä kuohutti se laajalle levinnyt ennakkoluulo, että väestö muka saadaan vakuuttumaan, sille saadaan todistetuksi, ettei pidä ja että on synti ja häpeä riistää työtätekeviä joukkoja, ja että silloin tulee paratiisi maan päällä. Ei, tämä utooppinen ennakkoluulo on kumottu aikoja sitten teoriassa, ja tehtävämme on kumota se käytännössä.

Ei pidä luulla, että herrat sosialistit tarjoavat meille sosialismin tarjottimella, täysin valmiissa muodossa,— sitä ei tule olemaan. Mitään luokkataistelukysymystä ei histo-

riassa ole vielä ratkaistu muuten kuin väkivallan avulla. Sellaista väkivaltaa, jota työtätekevät ja riistetyt joukot harjoittavat riistäjiä kohtaan,—niin, sellaista väkivaltaa me kyllä kannatamme! (Myrskyisiä suosiosoituksia.) Eikä meitä lainkaan saa hämmennyksiin niiden ihmisten ruikutus, jotka tietoisesti tai tietämättään ovat porvariston puolella tai siinä määrin porvariston pelottelemia ja porvariston herruuden lamauttamia, että nähtyään nyt tämän tavattoman kärkevän luokkataistelun ovat joutuneet ymmälle, päästäneet itkun, unohtaneet kaikki johtoaatteensa ja vaativat meiltä mahdottomia, nimittäin että me, sosialistit, saavuttaisimme täydellisen voiton taistelematta riistäjiä vastaan, nujertamatta heidän vastarintaansa.

Herrat riistäjät käsittivät jo kesällä vuonna 1917, että kyseessä on ratkaiseva ja „viimeinen taisto”, että jos Neuvostot saavat vallan, porvaristolta riistetään siten viimeinen linnake, joka on ollut porvariston tärkein ja pääasiallinen tukikohta työväenjoukkojen lannistamisessa.

Juuri sen vuoksi Lokakuun vallankumouksesta alkoi tämä järjestelmällinen, järkähtämätön taistelu, jonka tarkoituksena on saada riistäjät luopumaan vastarinnasta, ja tottumaan sellaiseen ajatukseen — niin vaikeaa kuin se lieneekin jopa parhaimmillekin heistä —, ettei enää tule olemaan riistävien luokkien herruutta, vaan tästä lähtien on komentava tavallinen musikka ja heidän on toteltava häntä, vaikka se olisi heistä kuinka vastenmielistä tahansa.

Tämä tietää monia vaikeuksia, uhreja ja virheitä, tämä on uusi asia, jota historia ei tunne ja josta ei voida lukea kirjoista. Itsestään selvää on, että tämä muutos on historian suurin ja vaikein, mutta millään muullakaan tavalla tätä suurta muutosta ei voitu suorittaa. Ja se seikka, että Venäjällä on pystytetty Neuvostovalta, on osoittanut, että vallankumouksellista kokemusta on eniten — koska kerran muutaman kymmenen puolueytöntekijän avuksi tulevat miljoonat — juuri vallankumouksellisilla joukoilla itsellään, jotka käytännössä itse tarttuvat riistäjiään kurkusta.

Juuri sen vuoksi Venäjällä on muodostunut tällä hetkellä määrääväksi kansalaissota. Meitä vastaan esitetään tunnus „Hiiteen kansalaissota!”. Olen kuullut sen n.s. Perustavan kokouksen oikeistolaisilta edustajilta. Hiiteen

kansalaissota... Mitä tämä merkitsee? Ketä vastaan käyty kansalaissota? Sekö, jota on käyty Kornilovia, Kerenskiä, Rjabushinskia vastaan, jotka tuhlaavat miljoonia irtolaisainesten ja virkamiesten lahjomiseen? Niitä sabotoijako vastaan, jotka tietoisesti tai tiedottomasti antautuvat lahjottaviksi? Epäilemättä viimeksi mainittujen joukossa on kehittymättömiä ihmisiä, jotka suostuvat sellaiseen tiedottomasti, koska he eivät voi kuvitellakaan, että voidaan ja pitää hävittää perinpohjin vanha porvarillinen järjestelmä ja ryhtyä rakentamaan sen raunioille aivan uutta sosialistista yhteiskuntaa. Epäilemättä sellaisia ihmisiä on, mutta muuttaako se asiaintilaa?

Juuri siksi omistavat luokat panevatkin kaikkensa peliin, juuri siksi tämä on heidän ratkaiseva viime taistonsa eivätkä he kaihda mitään rikosta kunhan vain saisivat kukistettua Neuvostovallan. Eikö koko sosialismin ja varsinkin Ranskan sosialismin historia, joka on niin rikas vallankumouksellisten pyrintöjen puolesta, ole meille osoituksena siitä, että kun työtätekevät joukot ottavat vallan omiin käsiinsä, niin hallitsevat luokat turvautuvat ennen kuulumattomiin rikoksiin ja ampumisiin, kun kysymyksessä on niiden omien rahasäkkien suojeleminen. Ja kun sellaiset henkilöt puhuvat meille kansalaissodasta, me hymähdämme heille, mutta kun he levittävät tunnustaan opiskelevan nuorison keskuuteen, niin sanomme heille — te petätte nuorisoa!

Luokkataistelu ei ole sattumalta kehittynyt siihen loppuvaiheeseensa, jolloin riistettyjen luokka ottaa haltuunsa kaikki vallanpitokeinot tehdäkseen lopun luokkavihollisesta — porvaristosta, pyyhkäistäkseen Venäjänmaan kamaralta olemattomiin niin virkamiehet kuin tilanherratkin, kuten venäläiset talonpojat ovat pyyhkäisseet heidät pois eräissä kuvernementeissa.

Meille sanotaan, että Kansankomissaarien Neuvostoon kohdistunut virkamiesten ja tilanherrojen sabotaasi todistaa sitä, ettei olla halukkaita ottamaan vastaan sosialismia. Ikään kuin ei olisi ollut selvää, että koko tuo kapitalistien ja veijarien, irtolaisainesten ja sabotoijien kopla on yhtä ja samaa porvariston lahjomaa ja työtätekevien valtaa vastustavaa joukkiota. Se joka on luullut, että kapitalismista voidaan hypätä heti sosialismiin, tai kuvitellut mahdolliseksi saada väestön enemmistön vakuuttumaan siitä, että

sosialismi voidaan saavuttaa Perustavan kokouksen avulla, se joka on uskonut tätä porvarillis-demokraattista satua,— saa kyllä edelleenkin kaikessa rauhassa uskoa tuota satua, mutta älköön hän syyttäkö elämää, jos se tekee lopun tuosta sadusta.

Se joka on käsittänyt mitä on luokkataistelu, mitä merkitsee virkamiesten järjestämä sabotaasi, se tietää, ettemme voi hypätä heti sosialismiin. Yhä vielä on olemassa porvareita ja kapitalisteja, jotka toivovat voivansa palauttaa herruutensa ja puolustavat rahasäkkejään, on irtolaisaineiksia, lahjottavissa oleva väestökerros, jonka kapitalismi on runnellut kokonaan ja joka ei kykene kohoamaan niin korkealle, että voisi omaksua proletaarisen taistelun aatteen. Yhä vielä on toimenhaltijoita, virkamiehiä, jotka luulevat, että vanhan järjestyksen suojeleminen on yhteiskunnan etujen mukaista. Voitaisiinko kuvitella sosialismin voittoa muuksi kuin näiden kerrosten täydelliseksi vararikoksi, muuksi kuin porvariston, niin Venäjän kuin Euroopan porvaristonkin täydelliseksi häviöksi? Luulemmeko ehkä, etteivät herrat Rjabushinskit käsitä omia luokkaetujaan? Maksavathan he sabotoijille siitä hyvästä, etteivät nämä työskentelisi. Vai toimivatko he erikseen? Eivätköhän he toimine yksissä tuumin ranskalaisten, englantilaisten ja amerikkalaisten kapitalistien kanssa ostaessaan arvopapereita? Saammepa nähdä, kuinka paljon nuo ostot heitä auttavat. Eivätköhän nuo heidän saamansa arvopaperiröykkiöt osoittautune hyödyttömäksi, mihinkään kelpaamattomaksi, vanhaksi paperiksi?

Juuri sen vuoksi, toverit, aina kun meitä moititaan ja syytetään terrorista, diktatuurista ja kansalaissodasta, vaikka olemmekin vielä kaukana todellisen terrorin harjoittamisesta, sillä me olemme heitä voimakkaampia,— meillä ovat Neuvostot, meidän ei tarvitse muuta kuin kansallistaa pankit ja takavarikoida omaisuus saadaksemme heidät kuuliaisiksi,— aina kun meitä syytetään kansalaissodasta me vastaamme: niin, me julistimme avoimesti sen, mitä yksikään hallitus ei ole voinut julistaa. Työläis-, talonpoikais- ja sotilasjoukkojen hallitus on maailman ensimmäinen hallitus, joka voi puhua kansalaissodasta julkisesti. Niin, me olemme aloittaneet sodan riistäjiä vastaan ja käymme sitä. Mitä suuremmin me sen sanomme,

sitä pikemmin tuo sota loppuu, sitä pikemmin kaikki työtätekevät ja riistetyt joukot käsittävät tarkoituksemme, käsittävät, että Neuvostovalta toteuttaa sen, mikä on kaikille työtätekeville todellakin sydämenasia.

En luule, toverit, että onnistuisimme pian saamaan voiton tässä taistelussa, mutta kokemusta meillä on hyvin runsaasti: kahdessa kuukaudessa olemme onnistuneet saamaan paljon aikaan. Me olemme kestäneet Neuvostovaltaa vastaan tähdätyn Kerenskin hyökkäysyrityksen ja nähneet tuon yrityksen kokonaan epäonnistuvan; me olemme kestäneet Ukrainan Kerenskien vallan järjestelytouhun,— taistelu ei ole vielä päätynyt siellä, mutta jokaiselle, joka sitä seuraa tai on kuullut edes muutamia Neuvostovallan edustajien todenperäisiä selostuksia, on selvää, että Ukrainan Radan porvarilliset ainekset elävät viimeisiä päiviään. (Suosionosoituksia.) Ei ole mitään syytä epäillä, etteikö Ukrainan kansantasavallan Neuvostovalta saisi voittoa Ukrainan porvarillisesta Radasta.

Entä taistelu Kaledinia vastaan,— Kaledinilla todellakin kaikki pohjautuu työtätekevien riistoon, porvarilliseen diktaatuuriin,— mikäli yleensä on olemassa joitakin sosiaalisia perusteita Neuvostovallan vastustamiseen. Talonpoikain edustajakokous osoitti silminnähtävästi, että Kaledinin hanke on toivoton, työtätekevät joukot ovat häntä vastaan. Neuvostovallan käytäntö, neuvostojärjestöjen antama esimerkki, niiden toiminta on propagandaa, joka ottaa omansa, ja Kaledinin sama kannatus Donilla ei heikkene niinkään paljon ulkoisten kuin sisäisten tekijäin vaikutuksesta.

Juuri sen vuoksi, tarkastellessamme Venäjän kansalais sodan rintamaa, voimme täydellä varmuudella sanoa: siellä Neuvostovallan voitto on oleva täydellinen ja täysin turvattu. Ja Neuvostovallan voitto, toverit, on tulos siitä, että Neuvostovalta ryhtyi heti alusta toteuttamaan sosialismin perusohjeita nojautuen johdonmukaisesti ja päättävästi joukkoihin, pitäen tehtävänään herättää toimekkaiseen elämään kaikkein sorretuimmat, kaikkein poljetuimmat yhteiskuntakerrokset, nostattaa ne sosialistiseen luomistyöhön. Juuri sen vuoksi vanha armeija, kasarmikurin armeija, sotilaiden piinaus ovat jääneet menneisyyteen. Se armeija on hävitetty eikä siitä ole jäänyt kiveä kiven päälle. (Suosionosoituksia.) Armeijan täydellinen demokratisoiminen on suoritettu.

Haluan kertoa erään kokemani tapauksen. Tapaus sattui Suomen radan rautatievaunussa, missä jouduin kuulemaan muutamien suomalaisten ja erään mummon kesken tapahtuneen keskustelun. En voinut ottaa osaa keskusteluun, koska en taitanut suomen kieltä, mutta puoleeni kääntyi eräs suomalainen ja sanoi: „Tiedättekö, min-käläisen omalaatuisen asian tämä mummo kertoi? Hän sanoi: nyt ei enää tarvitse pelätä pyssymiestä. Kun olin metsässä, kohtasin siellä pyssymiehen, ja sen asemesta, että olisi ottanut minulta risut pois, hän vielä lisäsi niitä minulle”.

Kuultuani tämän sanoin itselleni: viis siitä vaikka sadat lehdet, miksi niitä nimitettäneenkin — sosialistiset, melkein sosialistiset y.m., viis siitä vaikka sadat tavattoman kovaääniset kiekujat huutaisivatkin meille: „diktaattorit”, „väkivallantekijät” y.m.s. sanoja. Me tiedämme, että kansanjoukoista alkaa nyt kuulua toinen ääni; ne sanovat itselleen: nyt ei tarvitse pelätä pyssymiestä, sillä hän puolustaa työtätekeviä ja on armoton riistäjien herruuden nujertamisessa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Kansa on tajunnut juuri tämän ja juuri sen vuoksi se agitaatio, jota tavalliset, valistumattomat ihmiset harjoittavat kertoessaan siitä, että punakaartilaiset suuntaavat kaikki voimansa riistäjiä vastaan, — tämä agitaatio on vastustamatonta. Se saa vaikutukseensa miljoonia ja kymmeniä miljoonia ja luo pysyväisesti sen, jota XIX vuosisadan Ranskan Kommuuni alkoi luoda, mutta loi vain lyhyeksi ajaksi, sillä porvaristo murskasi sen, — luo sosialistisen Punaisen Armeijan, mihin kaikki sosialistit ovat pyrkineet — aseistaa koko kansan. Se luo Punaisen kaartin uudet kaaderit, jotka tekevät mahdolliseksi työtätekevien joukkojen valmentamisen aseelliseen taisteluun.

Kun Venäjistä puhuttaessa sanottiin: se ei voi sotia, koska sillä ei ole upseereita, niin meidän ei pidä unohtaa sitä, mitä nuo samaiset porvarilliset upseerit sanoivat tarkkaillessaan Kerenskiä ja Kaledinia vastaan taistelevia työläisiä: „niin, noilla punakaartilaisilla ei ole teknillisessä mielessä mitään virkaa, mutta jos nuo miehet saisivat hie-man opetusta, niin heidän armeijansa olisi voittamaton”. Sillä ensi kerran yleismaailmallisen taistelun historiassa on armeijaan tullut aineksia, jotka eivät tuo tullessaan virallisia tietoja, vaan joita johtavat riistettyjen vapaut-

tamisen puolesta taistelemisen aatteet. Ja kun aloittamamme työ viedään päätökseen, niin Venäjän Neuvostotasavallasta tulee voittamaton. (Suosionosoituksia.)

Toverit, samaa, jota Neuvostovalta on tehnyt sosialistisen armeijan suhteen, se on tehnyt myös hallitsevien luokkien toisen asean, vieläkin hiotumman, monimutkaisemman asean — porvarillisen oikeuden suhteen, joka oli ylläpitävänä järjestystä, mutta oli todellisuudessa sokea, hiottu ase, jonka avulla armotta lannistettiin riistetyn ja puolustettiin rahapösön etuja. Neuvostovalta on menetellyt niin kuin ovat opettaneet tekemään kaikki proletaariset vallankumoukset,— se hävitti tuon oikeuden heti. Huutakoot vaan, että me hävitimme heti vanhan oikeuslaitoksen emmekä uudistaneet sitä. Siten me raivasimme tien todelliselle kansanoikeudelle, emmekä me tehneet sitä niinkään repressiivisten toimenpiteiden kuin joukkojen esimerkin, työtätekevien auktoriteetin avulla, ilman muodollisuuksia me teimme riiston välikappaleena olleesta oikeudesta kasvatuksen välikappaleen sosialistisen yhteiskunnan vankoilta perustoilla. Ei ole mitään epäilystä siitä, ettei meillä voi olla heti sellaista yhteiskuntaa.

Siinä ne perustoimenpiteet, joihin Neuvostovalta on ryhtynyt kulkiessaan koko maailman mitä suurimpien kansavallankumousten kokemuksen osoittamaa tietä. Ei ole ollut ainoatakaan vallankumousta, joissa työtätekevät joukot eivät olisi alkaneet kulkea tätä tietä luodakseen uuden valtiovallan. Valitettavasti ne vain alkoivat kulkea, mutta eivät voineet viedä asiaa päätökseen, eivät onnistuneet uudentyypisen valtiovallan luomisessa. Me olemme sen luoneet,— meillä jo on sosialistinen Neuvostotasavalta.

En rakenna illuusioita siihen nähden, että olemme vasta alkaneet sosialismiin johtavan *siirtymiskauden*, ettemme ole vielä päässeet sosialismiin. Mutta te menettelette oikein, kun sanotte, että valtiomme on sosialistinen Neuvostotasavalta. Te menettelette yhtä oikein kuin ne, jotka sanovat useita Lännen porvarillisia tasavaltoja demokraattisiksi, vaikka kaikki tietävät, ettei ainoakaan kaikkein demokraattisimmistakaan tasavalloista ole täysin demokraattinen. Niissä annetaan palasia demokratismista, riistäjien oikeuksia rajoitetaan pikkuasioissa, mutta työtätekevät joukot ovat niissä yhtä sorrettuja kuin muuallakin. Mutta siitä

huolimatta me sanomme, että porvarillinen järjestelmä edustaa sekä entisiä monarkioita että perustuslaillisia tasavaltoja.

Niin mekin nykyään. Me olemme kaukana siitäkin, että veisimme päätökseen kapitalismista sosialismiin siirtymisen kauden. Me emme ole milloinkaan tuudittaneet itseämme toiveella, että voimme viedä sen päätökseen ilman maailman proletariaatin apua. Tämän suhteen me emme ole milloinkaan erehtyneet ja tiedämme, miten vaikea on kapitalismista sosialismiin vievä tie, mutta velvollisuutemme on sanoa, että meidän Neuvostotasavaltamme on sosialistinen, koska olemme astuneet tälle tielle, eivätkä nämä sanat tule olemaan pelkkiä sanoja.

Me olemme panneet alulle useita toimenpiteitä, jotka horjuttavat kapitalistien herruutta. Me tiedämme, että meidän valtamme oli yhdistävä kaikkien laitosten toiminnan samalta pohjalta, tämän pohjan me ilmaisemme sanomalla: „Venäjä julistetaan sosialistiseksi Neuvostotasavallaksi”. Se on totuus, joka perustuu siihen, mitä meidän on tehtävä ja mitä me olemme jo ryhtyneet tekemään, se on koko meidän toimintamme parhainta yhdistämistä, toimintaohjelmamme julistamista, kehoitus kaikkien maiden työtätekeville ja riistetyille, jotka eivät lainkaan tiedä, mitä sosialismi on, tai — mikä on vielä pahempi — käsittävät sosialismiksi sen porvarillisten reformien tshernovilais-tsereteliläisen sekoituksen, jota me olemme saaneet maistaa ja kokea kymmenen vallankumouskuukauden aikana ja josta olemme tulleet vakuuttuneiksi siitä, että se on petkutusta eikä sosialismia.

Sen vuoksi „vapaa” Englanti ja „vapaa” Ranska panivatkin liikkeelle kaikki keinonsa, ettei vallankumouksemme kymmenen kuukauden aikana noihin maihin olisi päästetty bolshevikkien ja vasemmistoeserrien sanomalehtien ainoatakaan numeroa. Noiden maiden piti menetellä tällä tavalla siksi, koska ne näkivät kaikissa maissa paljon työläisiä ja talonpoikia, jotka vaistonvaraisesti omaksuvat kaiken sen, mitä Venäjän työläiset tekivät. Sillä ei ollut ainoatakaan kokousta, jossa ei olisi otettu myrskyisin suosionosoituksin vastaan tiedotusta Venäjän vallankumouksesta ja Neuvostovalta-tunnusta. Työtätekevät ja riistetyt joukot ovat joutuneet jo kaikkialla ristiriitaan puoluejohtomiestensä kanssa. Tätä entistä johtomiesten sosialismia ei ole vielä

haudattu, niinkuin meillä Venäjällä Tshheidze ja Tsereteli, mutta se on saanut jo maailman kaikissa maissa surmansa, se on jo kuollut.

Ja tätä vanhaa porvarillista järjestelmää vastassa on jo uusi valtio — Neuvostotasavalta, työtätekevien, riistettyjen luokkien tasavalta, joka särkee vanhat porvarilliset karsinat. On luotu uudet valtiomuodot, jolloin on käynyt mahdolliseksi riistäjien nujertaminen, tuon mitättömän pienen joukon vastarinnan nujertaminen, joukon, jonka voima on eilisessä rahasäkissä, eilissä tietovaraisissa. He — professorit, opettajat, insinöörit — muuttavat tietonsa työtätekevien riistämisen välikappaleeksi sanoen: haluan, että tietoni palvelisivat porvaristoa, muussa tapauksessa en rupea työskentelemään. Mutta työläisten ja talonpoikain vallankumous on horjuttanut heidän valtaansa, ja heitä vastaan luodaan sellainen valtio, jossa joukot itse valitsevat vapaasti omat edustajansa.

Juuri nyt me voimme sanoa, että meillä on todellisuudessa sellainen valtiojärjestelmä, joka ilmeisesti viittaa siihen, että tulevaisuudessa tulee loppu vallasta, valtiosta kokonaisuudessaan. Tämä käy mahdolliseksi silloin, kun ei jää jälkeäkään riistosta, s.o. sosialistisessa yhteiskunnassa.

Koskettelen nyt lyhyesti niitä toimenpiteitä, joita Venäjän sosialistinen Neuvostohallitus on alkanut toteuttaa. Pankkien kansallistaminen on ollut eräänä ensimmäisenä siihen tähtäävänä toimenpiteenä, että Venäjänmaan kamaralta katoaisivat tilanherrat ja että hävitettäisiin perinjuurin porvariston herruus ja mahdollisuus pääoman harjoittamaan miljoonien ja kymmenien miljoonien työtätekevien sortoon. Pankit ovat nykyisen kapitalistisen talouden suuria keskuksia. Niihin keskittyvät ennen kuulumattoman suuret rikkaudet ja niissä ne jaotellaan kautta koko valtavan maan, pankkeihin keskittyy koko kapitalistisen elämän hermosto. Ne ovat herkkiä ja monimutkaisia elimiä, ne ovat kehittyneet vuosisatojen aikana ja niihin Neuvostovalta suuntasi ensimmäiset iskunsa. Valtionpankki osoitti ensi alussa hurjaa vastarintaa Neuvostovallalle. Mutta tuo vastarinta ei keskeyttänyt Neuvostovallan työtä. Valtionpankkia järjestäessämme me onnistuimme perusasiassa, tämä perusasia on työläisten ja talonpoikain käsissä, ja näistä perustoimenpiteistä, joita on kehiteltävä vielä kauan

aikaa, olemme siirtyneet siihen, että voimme käydä käsiksi yksityispankkeihin.

Me menettelimme toisin kuin ehkä sovittelijat olisivat suositelleet: heidän mielestään olisi ensinnäkin ehkä pitänyt odotella Perustavaa kokousta, sitten laatia lakiehdotus ja esittää se Perustavalle kokoukselle ja saattaa siten herrojen porvariin tietoon aikomuksemme, jotta nämä olisivat voineet löytää takaportin päästökseen pälkäästä; ottaa nämä ehkä mukaan, se olisi ollut valtion lakien luomista,— se olisi „valtioteko”.

Tämä olisi sosialismin kumoamista. Me olemme menettelleet yksinkertaisesti: pelkäämättä sitä, että aiheutamme „sivistyneiden” ihmisten tai, oikeammin sanoen, sivistymättömien, tietojensa rippeitä kaupustelevien porvariston kannattajien moitteita, me olemme sanoneet: — meillä on aseistetut työläiset ja talonpojat. Heidän on tänä aamuna vallattava kaikki yksityispankit. (Suosionosoitusi a.) Ja sen jälkeen, kun he ovat sen tehneet, kun valta on jo meidän käsissämme, vasta sen jälkeen me käsittelemme, mihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Ja aamulla pankit oli vallattu, illalla Toimeenpaneva Keskuskomitea teki päätöksen: „pankit julistetaan kansan omaisuudeksi”,— tapahtui pankkitoimen valtiollistaminen, yhteiskunnallistaminen, sen siirtäminen Neuvostovallan käsiin.

Keskuudessamme ei ollut ainoatakaan ihmistä, joka olisi voinut kuvitella, että niin taidokas ja herkkä pankkialan aparaatti, joka on kehittynyt vuosisatojen mittaan kapitalistisesta talousjärjestelmästä, voidaan murtaa tai uudistaa muutamassa päivässä. Sitä me emme ole milloinkaan väittäneet. Mutta kun oppineet tai muka oppineet ihmiset nyökyttelivät päätään ja ennustelivat, niin me sanoimme: te voitte ennustella mitä haluatte. Me tiedämme vain yhden proletaarisen vallankumouksen tien: on vallattava vihollisen asemat — opittava hallitsemaan kokemuksen perusteella, omien virheiden perusteella. Me emme lainkaan aliarvioi edessämme olevia vaikeuksia, perustehtävän olemme kuitenkin jo suorittaneet. Rikkauksien jakautumiseen nähden kapitalististen rikkauksien lähde on tyrehtymässä. Valtionlainojen annulointi, finanssisorron hävittäminen oli tämän jälkeen varsin helppo suorittaa. Tehtaiden konfiskointiin siirtyminen työväenvalvonnan järjestämisen jälkeen oli myös aivan helppoa. Kun meitä syytettiin siitä,

että saattaessamme voimaan työväenvalvonnan me hajoitamme tuotannon erinäisiksi ammattikunniksi, niin me torjuimme tuon tyhmän väitteen. Saattaessamme voimaan työväenvalvonnan me tiesimme, että kuluu paljon aikaa kunnes se tulee käytäntöön koko Venäjällä, mutta me tahdoimme osoittaa, että tunnustamme vain yhden tien, nimittäin uudistamisen alhaalta käsin, että työläiset itse kehittelisivät alhaalta käsin taloudellisten ehtojen uudet perusteet. Tuo kehittäminen vaatii paljon aikaa.

Työväenvalvonnasta me siirryimme Korkeimman kansantalousneuvoston luomiseen. Vain tämä toimenpide yhdessä pankkien ja rautateiden kansallistamisen kanssa, mikä tullaan suorittamaan lähipäivinä, antaa meille mahdollisuuden ryhtyä rakentamaan uutta sosialistista taloutta. Me käsitämme vallan hyvin tehtävämme vaikeuden, mutta me vakuutamme, että todellinen sosialisti on vain se, joka ryhtyy täyttämään tuota tehtävää luottaen työtätekevien joukkojen kokemukseen ja vaistoon. Ne tekevät paljon virheitä, mutta pääasia on tehty. Ne tietävät, että kääntyessään Neuvostovallan puoleen ne saavat osakseen kannatusta riistäjiä vastaan. Ei ole ainoatakaan niiden työtä helpottavaa toimenpidettä, jota Neuvostovalta ei kannattaisi täydellisesti. Neuvostovalta ei tiedä kaikkea eikä voi ehtiä joka paikkaan aikanaan, ja tuon tuostakin sen ratkaistavaksi nousee vaikeita tehtäviä. Hyvin usein hallituksen luo lähetetään työläisten ja talonpoikain valtuuskuntia, jotka kysyvät, miten niiden on meneteltävä esimerkiksi määrätyn maaomaisuuden suhteen. Minä itsekini olen joutunut usein vaikeaan tilanteeseen huomattessani, ettei niiden katsantokanta ole aivan selvä. Ja minä sanoin niille: te olette valta, tehkää kaikki mitä haluatte, ottakaa kaikki mitä tarvitsette, me tuemme teitä, mutta huolehtikaa tuotannosta, huolehtikaa siitä, että tuotanto olisi hyödyllistä. Siirtykää tekemään hyödyllistä työtä, te tulette tekemään virheitä, mutta te opitte. Ja työläiset ovat jo alkaneet oppia, he ovat jo alkaneet taistelun sabotoijia vastaan. Ihmiset ovat tehneet sivistyksestä esteen, joka on haittana työläisten eteenpäinmenolle; tämä este tulee pyyhkäistyksi pois.

Epäilemättä ihmiset turmeltuvat sodan aikana sekä selustassa että rintamalla, sodan hyväksi työskenteleville maksetaan yli kaikkien normien, mikä vetää puoleensa

kaikkia sotaa pakoilevia, täys- ja puoli-irtolaisaineksia, joiden ainoana toivomuksena on „kahmaista” ja livittää tiehensä. Mutta nuo ainekset ovat kaikkein pahinta, mitä vanha kapitalistinen järjestelmä on jälkeensä jättänyt, ne tuovat mukanaan tämän järjestelmän kaikki vanhat paheet, nuo ainekset meidän on heitettävä pois, karkotettava, on saatava tehtaisiin ja tuotantolaitoksiin kaikki parhaimmat proletaariset ainekset ja luotava niistä tulevan sosialistisen Venäjän soluja. Tätä toimenpidettä ei ole helppo suorittaa, siitä aiheutuu monia selkkauksia, hankauksia ja ristiriitoja. Sekä me, Kansankomissaarien Neuvosto, että minä henkilökohtaisesti olemme joutuneet tekemisiin noiden aineiden valitusten ja uhkausten kanssa, mutta me suhtaudumme niihin rauhallisesti tietäen, että meillä on nyt tuomari, jonka puoleen me käännyimme. Tänä tuomarina ovat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot. (Suosionosoituksia.) Tämän tuomarin sana on jääväämätön, siihen me aina luotamme.

Kapitalismi jaottaa tahallaan työläiset eri kerroksiksi yhdistääkseen porvaristoon mitättömän pienen ryhmän työväenluokan huippukerroksia — selkkaukset niiden kanssa ovat kiertämättömiä. Ilman taistelua me emme pääse sosialismiin. Ja me olemme valmiit taisteluun, me olemme sen alkaneet ja viemme sen päätökseen koneiston avulla, jota nimitetään Neuvostoiksi. Jos me annamme syntyvät selkkaukset työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston käsiteltäväksi, niin kaikki kysymykset tulevat helposti ratkaistua. Sillä olkoon etuoikeutettujen työläisten ryhmä kuinka voimakas tahansa, kuitenkin kun heidät pannaan kaikkien työläisten edustajiston eteen, niin sellainen ratkaisu, toistan, on heille jääväämätön. Tällainen säännösteleminen on vasta alussa. Työläiset ja talonpojat eivät vielä luota riittävästi voimiinsa, he ovat vuosisataisen perimätavan mukaan tottuneet liiaksi odottamaan määrystä ylhäältä. He eivät ole vielä omaksuneet täydellisesti ajatusta, että proletariaatti on vallassaoleva luokka, heidän keskuudessaan on vielä aineksia, joita on peloteltu, painostettu ja jotka kuvittelevat, että heidän on käytävä läpi porvariston inhottava koulu. Tämä inhottava porvarillinen ennakkoluulo on säilynyt kauimmin, mutta se katoaa, katoaa lopullisesti. Ja me olemme varmoja siitä, että aina sitä mukaa kun Neuvostovalta ottaa askeleen eteenpäin.

erottuu yhä enemmän sellaisia ihmisiä, jotka ovat vapautuneet lopullisesti siitä vanhasta porvarillisesta ennakkoluulosta, ettei muka valtiota kykene hallitsemaan tavallinen työläinen ja talonpoika. Kykenee ja oppii, jos ottaa hallitakseen! (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Organisaatiotehtävänä tulee olemaan johtajien ja organisaattorien esille tuominen kansanjoukkojen keskuudesta. Tämä tavattoman, valtavan suuri työ on nyt päiväjärjestyksessä. Tämän tehtävän täyttämistä ei olisi voitu kuvitellakaan ellei olisi Neuvostovaltaa, seulovaa koneistoa, joka voi tuoda esiin ihmisiä.

Meillä ei ole ainoastaan valtionlakia valvonnasta, meillä on vielä jotain arvokkaampaa, nimittäin proletariaatin yritykset tehdä sopimuksia tehtailijain liittojen kanssa tarkoituksella turvata työläisille kokonaisten teollisuusalojen johtaminen. Nahkurit ovat jo alkaneet valmistella tällaista sopimusta ja melkeinpä solmineet sen nahkatehtailijain yleisvenäläisen yhdistyksen kanssa, ja minä annan näille sopimuksille erikoisen suuren merkityksen¹⁰⁵. Ne osoittavat, että työläiset alkavat tulla yhä tietoisemmiksi voimaansa.

Toverit, en kosketellut selostuksessani erikoisen kipeitä ja pulmallisia kysymyksiä — kysymystä rauhasta ja elintarvikekysymystä, koska nämä kysymykset ovat erikoisina kohtina päiväjärjestyksessä ja ne käsitellään erikseen.

Tarkoituksenani oli tässä lyhyessä selostuksessa esittää, miltä minusta sekä Kansankomissaarien Neuvostosta kokonaisuudessaan näyttää se, mitä kahden ja puolen kuukauden aikana olemme saaneet kokea, miten ovat muodostuneet luokkien väliset voimasuhteet tässä Venäjän vallankumouksen uudessa vaiheessa, miten on muodostunut uusi valtiovalta, mitä erityisiä tehtäviä sen on ratkaistava.

Venäjä on astunut oikealle tielle toteuttaakseen sosialismin — pankkien kansallistamisen, kaiken maan täydellisesti työtätekevien joukkojen haltuun luovuttamisen tielle. Me tiedämme varsin hyvin voitettavanamme olevat vaikeudet, mutta vallankumouksemme vertaileminen aikaisempiin vallankumouksiin antaa meille varmuutta, että saavutamme valtavaa edistystä ja että olemme sillä tiellä, mikä turvaa täydellisen voiton.

Rinnan kanssamme tulevat kulkemaan edistyneimpien maiden kansanjoukot, mitkä ryöstösota on eristänyt toisis-

taan ja missä työläiset ovat käyneet läpi demokratisoinnin pitkäaikaisemman koulun. Kun meille kuvaillaan tehtävämme vaikeutta, kun meille sanotaan, että sosialismin voitto on mahdollista vain maailman mitassa, niin siinä me näemme vain porvariston ja porvaristoa tahtoen tai tahtomattaan kannattavien varsin toivottoman yrityksen väärentää mitä eittämättömin totuus. Sosialismin lopullinen voitto yhdessä maassa ei tietenkään ole mahdollista. Työläisistä ja talonpojista muodostunut osastomme, joka kannattaa Neuvostovaltaa, on maailmansodan nykyään pirstoman yleismaailmallisen armeijan eräs osasto, mutta tämä armeija pyrkii yhdistymään, ja jokaisen tiedotuksen, jokaisen kohdan vallankumoustamme koskevasta selostuksesta, jokaisen nimen proletariaatti ottaa vastaan myötämielisin suosionosoitusmyrskyin, sillä he tietävät, että Venäjällä toteutetaan heidän yhteistä asiaansa — proletariaatin kapinan, kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen asiaa. Enemmän kuin mitkään julisteet ja konferenssit vaikuttaa elävä esimerkki, asiaan tarttuminen jossakin yhdessä maassa, se syyttää kaikkien maiden työtätekeviä joukkoja.

Kun vuoden 1905 lokakuun lakko, — nämä voittoisan vallankumouksen ensimmäiset askeleet, — levisi heti Länsi-Eurooppaan ja sai silloin, vuonna 1905, Itävallassa aikaan työläisten liikehtimisiä, kun me jo silloin näimme käytännössä mitä merkitsee vallankumouksen esimerkki, työläisten esiintyminen yhdessä maassa, — niin nyt me näemme, että sosialistinen vallankumous kypsyy maailman kaikissa maissa, ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta.

Kun teemme virheitä ja erehdyksiä, kun kohtaamme tielämme vastustusta, niin se ei ole heille tärkeää, heille on tärkeää meidän esimerkkimme, se yhdistää heitä; he sanovat: me lähdemme yhdessä ja voitamme kaikesta huolimatta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Seurattuaan vuosikymmenien ajan työväenliikkeen kehitystä ja sosialistisen maailmanvallankumouksen kasvua sosialismin suuret perustanlaskijat Marx ja Engels näkivät selvästi, että kapitalismista sosialismiin siirtyminen vaatii pitkäaikaisia synnytystuskia, proletariaatin diktaatturin pitkää kautta, kaiken vanhan murskaamista, kapitalismin kaikkien muotojen armoitonta hävittämistä, kaikkien maiden työläisten yhteistoimintaa, heidän on liitettävä

yhteen kaikki ponnistuksensa turvatakseen täydellisen voiton saavuttamisen. Ja he sanoivat, että XIX vuosisadan lopulla käy niin, että „ranskalainen alkaa, mutta saksalainen vie päätökseen”¹⁰⁶,—ranskalainen alkaa siksi, että vallankumouksen vuosikymmenien aikana se on kehitelty itsessään vallankumouksellisessa toiminnassa sitä rajatonta aloitteellisuutta, joka on tehnyt siitä sosialistisen vallankumouksen etujoukon.

Nyt me näemme kansainvälisen sosialismin voimien toisenlaisen yhdistelmän. Me sanomme, että liike alkaa helpommin niissä maissa, jotka eivät kuulu riistävien maiden joukkoon ja joilla on mahdollisuus helpommin ryöstää, jotka voivat lahjoa työläistensä huippukerroksen. Nämä Länsi-Euroopan muka sosialistiset, melkein kaikki ministerikelpoiset, tshernovilais-tsereteliläiset puolueet eivät toteuta mitään eikä niillä ole lujia perustoja. Me olemme nähneet Italian esimerkin, olemme seuranneet näinä päivinä Itävallan työläisten sankarillista taistelua imperiaalistirosvoja vastaan¹⁰⁷. Vaikka ryövärit onnistuisivatkin keskeyttämään joksikin ajaksi liikehtimisen, kuitenkin ei sitä voida lopettaa kokonaan,— se on voittamaton.

Neuvostotasavalta tulee olemaan heille esimerkkinä kauan aikaa. Sosialistinen neuvostotasavaltamme on oleva luotettavana kansainvälisen sosialismin soihtuna, esimerkkinä kaikille työtätekeville joukoille. Siellä on kaha-koita, sotaa, verenvuodatusta, miljoonia ihmisuhreja, pääoman harjoittamaa riistoa, täällä on todellinen rauhanpolitiikka ja sosialistinen Neuvostotasavalta.

Asiat ovat kehittyneet toisin kuin mitä Marx ja Engels olettivat, he antoivat meille, Venäjän työtätekeville ja riistetyille luokille, kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen etujoukon kunniakkaan osan, ja nyt me näemme selvästi, miten vallankumous on kehittyvä pitemmälle; venäläinen alkoi — saksalainen, ranskalainen, englantilainen vie sen päätökseen, ja sosialismi voittaa. (Suosionsoituksia.)

2

LOPPULAUSUNTO KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
SELOSTUKSEN JOHDOSTA
TAMMIKUUN 12 (25) pnä

Kun kuuntelin tänään puhujia oikealta, jotka esittivät vastaväitteitä selostukseni johdosta, niin ihmettelin, kuinka he tähän mennessä eivät ole mitään oppineet ja ovat unoh- taneet kaiken sen, mitä he turhaan nimittävät „marxilai- suudeksi”. Eräs minua vastaan väittäneistä puhujista sanoi, että me olemme olleet demokraattisen diktatuurin kannalla, että me olemme tunnustaneet demokratian vallan. Tämä lausunto on niin tolkuton, niin mahdoton ja vailla mitään järkeä, että se muodostaa pelkän sanakokoelman. Se on samaa kuin jos sanottaisiin — rautainen lumi, tai jotain sen tapaista. (N a u r u a.) Porvarillisen valtion eräänä muotona on demokratia, jota kannattavat kaikki todellisen sosialismin petturit, jotka nykyisin ovat viral- lisen sosialismin johdossa ja vakuuttavat, että demo- kratia on ristiriidassa proletariaatin diktatuurin kanssa. Niin kauan kuin vallankumous ei ulottunut porvarillisen järjestelmän puitteita kauemmaksi,— me olimme demokra- tian kannalla, mutta heti kun me huomasimme sosialismin ensimmäisiä välähdyksiä vallankumouksen koko kulussa,— me asetuimme horjumatta ja päättäväisesti proletariaatin diktatuurin puolustamisen kannalle.

Ja kummallista on, että henkilöt, jotka eivät voi tai eivät halua käsittää tätä yksinkertaista totuutta, „demokratia” ja „proletariaatin diktatuuri” sanojen sisällön määrittelyä, rohkenevat esittää näin monilukuisessa kokouksessa noita entisiä, mihinkään kelpaamattomia tyhmyyksiä, joita on aivan vilisemällä herrojen vastustajien puheissa. Demo- kratia on muodollista parlamentarismia, mutta todellisuus- dessa se on porvariston harjoittamaa lakkaamatonta työ- tätekevän kansan julmaa häpäisemistä, sen sydämetöntä,

sietämätöntä sortamista. Ja tätä vastaan voivat väittää vain ne, jotka eivät ole työväenluokan todellisia edustajia, vaan raukkamaisia koteloihmisiä, jotka koko ajan ovat olleet kaukana syrjässä elämästä ja nukkuessaankin pitäneet vaalien tyynynsä alla vanhaa, kulunutta, aivan tarpeetonta kirjasta, mikä on heidän tienviittanaan ja oppaanaan virallisen sosialismin juurruttamisessa. Mutta kymmenien miljoonien kekseliäisyys luo jotain paljon ylevämpää kuin mikään kaikkein suurin ja nerokkain ennakkonäkemyks. Todellisen, vallankumouksellisen sosialismin kahtiajakautumista ei ole tapahtunut ainoastaan tänään, vaan sitä on ollut sodan alusta lähtien. Ei ole ainoatakaan maata, ei ainoatakaan valtiota, missä ei olisi tapahtunut tätä merkilepantavaa jakautumista, tätä rakoilua sosialismin opissa. Ja on mainiota, että tämä kahtiajakautuminen on tapahtunut!

Vastaukseksi syytteeseen, että me taistelemme „socialisteja” vastaan, voimme sanoa vain sen, että parlamentarismin kaudella näillä viimeksi mainitun kannattajilla ei ole enää mitään yhteistä sosialismin kanssa, vaan he ovat turmeltuneet, raihaantuneet, jääneet ajastaan jälkeen ja siirtyneet loppujen lopuksi porvariston puolelle. „Socialistit”, jotka kansainvälisten ryöstäjien imperialististen vaikuttimien aiheuttaman sodan aikana huusivat „isänmaan puolustamisesta” — he eivät ole socialisteja, vaan porvariston hännystelijöitä ja sen edessä liehakoitsijoita.

Ne, jotka puhuvat niin paljon demokraattisesta diktatuurista, — ne syytävät suustaan vain tolkuttomia, typeriä fraaseja, joista puuttuu sekä talouden tuntemus että politiikan ymmärtäminen.

Eräs vastustajista sanoi täällä, että Pariisin Kommuuni voi olla ylpeä siitä, että Pariisin työläisten kapinan aikana heidän keskuudessaan ei ollut väkivaltaisuutta eikä mielihalua, — kuitenkin epäilemätöntä on, että Kommuuni kukistui ainoastaan sen takia, kun se ei käyttänyt riittävästi asevoimia tarvittavalla hetkellä, vaikka se jäikin historiaan ainiaaksi, sillä se toteutti ensimmäisenä käytännössä proletariaatin diktatuurin aatteen.

Kosketellessaan lyhyesti porvaristoa, tilanherroja ja kapitalisteja vastaan käytävää taistelua puhuja suosiosoitusten raikuessa lausuu varmasti ja päättäväisesti: — Puhuttakoon mitä tahansa, loppujen lopuksi val-

lankumouksellisen kansan tahto pakottaa porvariston kuitenkin joko antautumaan tai tuhoutumaan.

Vertaillessaan toisiinsa anarkismia ja bolshevikkien katsomuksia Lenin sanoo, että nyt, porvarillisen järjestelmän perinpohjaisen mullistuksen kaudella anarkismi-käsite saa viimeinkin elämänpirteitä. Kuitenkin ennen kuin porvarillisen järjestelmän ies kukistetaan, tarvitaan työtätekevien luokkien voimakasta vallankumouksellista valtaa — vallankumouksellisen valtion valtaa. Siinä on kommunismin olemus. Nyt, kun joukot itse ottavat käsiinsä aseensa ja alkavat armottoman taistelun riistäjiä vastaan, kun sovelletaan uutta kansanvaltaa, jolla ei ole mitään yhteistä parlamentaarisen vallan kanssa, — edessämme ei tänä aikana ole enää vanha, perinteidensä ja muotonsa puolesta jo aikansa elänyt valtio, vaan jokin uusi, kansanjoukkojen luovaan voimaan perustuva valtio. Ja samaan aikaan kun toiset anarkistit puhuvat pelolla Neuvostoista ollen vieläkin vanhentuneiden katsomusten vaikutuksen alaisina, anarkismin uusi, nuori virtaus on selvästi Neuvostojen puolella, nähden niissä elinvoimaisuuden ja kyvyn herättää joukoissa myötätuntoa ja luovaa voimaa.

Teidän syntinne ja sokeutenne on siinä, — lausuu puhuja kääntyen „vastustajien” puoleen, — että te ette ole osanneet ottaa oppia vallankumouksesta. Jo huhtikuun neljäntenä päivänä minä tässä salissa vakuutin, että Neuvostot ovat demokratian korkein muoto*. Joko Neuvostot tuhoutuvat — silloin vallankumous tuhoutuu lopullisesti, — tai Neuvostot jäävät eloon — ja silloin on naurettavaa puhuakaan jostain porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta samaan aikaan kun on kypsymässä sosialistisen järjestelmän täydellinen kukoistus ja kapitalismin vararikko. Bolshevikit puhuivat porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta vuonna 1905, mutta nyt, kun valtaan ovat tulleet Neuvostot, kun työläiset, sotilaat ja talonpojat ovat sodan ennen kuulumattomissa kieltämyksissä ja kauhuissa, rappiotilan ilmapiirissä, nälkäkuoleman aaveen uhatessa sanoneet — me otamme koko vallan ja ryhdymme itse rakentamaan uutta elämää, —

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 3—8. *Toim.*

tänä aikana ei voi olla puhettakaan porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta. Ja tästä bolshevikit ovat sanooneet edustajakokouksissa ja muissa kokouksissa, konferensseissa, päätöksissä ja päätöslauselmissa jo viime vuoden huhtikuussa.

Ja niille, jotka sanovat, että me emme ole tehneet mitään, että olemme olleet koko ajan toimeettomana, että Neuvostovallan herruus ei ole antanut minkäänlaisia hedelmiä, niille voimme vain sanoa tähän vastaukseksi: luokaa silmäys työtätekevän kansan syviin riveihin, sankkoihin väkijoukkoihin, siellä on käynnissä kiihkeä organisatorinen ja luova työ, siellä pulppuaa uudistuva, vallankumouksen pyhittävä elämä. Maaseudulla talonpojat ottavat maan, työläiset valtaavat haltuunsa tehtaat ja tuotantolaitokset, kaikkialla syntyy erilaisia järjestöjä.

Neuvostovallan pyrkimyksenä on sodan lopettaminen, ja me olemme varmoja, että Neuvostovalta onnistuu saavuttamaan sen aikaisemmin kuin mitä Kerenskin hallituksen edustajat ovat luvanneet sen tehdä. Sodan lopettamiseen näet vaikuttaa vallankumouksellinen tekijä, mikä on purkanut sopimukset ja mitätöinyt lainat. Kansainvälinen vallankumouksellinen liike tekee lopun sodasta.

Lopuksi puhuja mainitsi muutamalla sanalla vastavallankumouksellisista sabotoijista: ne ovat joukkoja, joita porvaristo lahjoo antamalla runsaasti almuja sabotoiville virkamiehille, jotka ovat julistaneet sodan Neuvostovalle taantumuksen voiton nimessä. Se ilmiö, että kansa iskee olan takaa talonpojan ja työläisen kirveellä porvaristoa, tämä ilmiö tuntuu heistä todelliselta maailmanlopulta ja kaiken lopulliselta perikadolta. Jos me olemme syyllistyneet johonkin, niin se on sitä, että olemme olleet liian humaania, liian hyväsydämissä porvarillis-imperialistisen järjestelmän edustajiin nähden, jotka ovat vallan kauheita kavaluudessaan.

Luonani kävi äskettäin kirjailijoita „Novaja Zhiznistä” ilmoittaen, että he olivat tulleet niiden pankkitoimitsijain nimissä, jotka haluavat ryhtyä työhön ja sabotointipolitiikan lopetettuaan alistua täydellisesti Neuvostovalle. Vastasin heille: olisi pitänyt tehdä niin jo aikoja sitten*. Kuitenkin näin meidän kesken sanoen, jos he olet-

* Ks. tätä osaa, ss. 484—485. *Toim.*

tavat, että me, ryhdyttyämme näihin neuvotteluihin, peräännymme vaikkapa vähänkin vallankumouksellisista asemistamme, niin he pahasti erehtyvät.

Maailma ei ole nähnyt mitään sellaista, mitä tapahtuu nykyään meillä Venäjällä, tässä äärettömän suuressa maassa, joka on jaettu useampiin eri valtioihin ja jossa on äärettömän paljon eri kansallisuuksia ja kansoja: kaikissa ujesteissa ja kaikilla alueilla on käynnissä valtava organisatorinen työ, kansanjoukkojen järjestäminen, joukkojen välitön työ, luova rakennustyö, joka kohtaa vastuksia imperialismin mitä erilaisimpien porvarillisten edustajien taholta. He, nämä työläiset ja talonpojat, ovat alkaneet tehtävien suuruuden puolesta ennen kuulumattoman valtavan työn ja yhdessä Neuvostojen kanssa murtavat lopullisesti kapitalismin harjoittaman riiston, ja loppujen lopuksi porvariston harjoittama sorto tulee kerta kaikkiaan hävitettyä.

3

PAATTAJAISPUHE EDUSTAJAKOKOUKSESSA
TAMMIKUUN 18 (31) pnä

Toverit, ennen Neuvostojen kolmannen edustajakokouksen sulkemista on määriteltävä aivan puolueettomasti se historiallinen osuus, mikä tällä edustajakokouksella on ollut kansainvälisen vallankumouksen historiassa, ihmiskunnan historiassa. Täysin perustellusti voidaan sanoa, että Neuvostojen kolmas edustajakokous avasi yleismaailmallisen historian uuden kauden, ja nykyään, maailmanvallankumouksen oloissa aletaan käsittää yhä enemmän mikä merkitys tällä edustajakokouksella on. Tämä edustajakokous, joka varmensi Lokakuun vallankumouksen luoman uuden valtiovallan järjestämisen, määritteli suuntaviivat tulevalle koko maailman sosialistiselle rakennustyölle, kaikkien maiden työtätekeville.

Meillä Venäjällä sisäpolitiikan alalla on nyt tunnustettu lopullisesti sosialistisen Neuvostotasavallan uusi valtiorakenne, Venäjää asuttavien eri kansakuntien vapaiden tasavaltojen valtioliitto. Olen vakuuttunut, että nyt kaikki, jopa vihollisemmekin näkevät, että uusi järjestelmä, Neuvostojen valta, ei ole keksittyä, ei puoluetaktikointia, vaan itse elämän kehityksen tulos, valtoimesti kehittyvän maailmanvallankumouksen tulos. Palauttakaa mieleenne, että kaikki suuret vallankumoukset ovat aina pyrkinet hävittämään perustuksiaan myöten vanhan kapitalistisen järjestelmän, ne eivät pyrkinet ainoastaan valtaamaan poliittiset oikeudet, vaan myös tempaamaan itse valtion hallinnankin hallitsevien luokkien käsistä, kaikenlaisten työtätekeviä riistävien ja sortavien käsistä tehdäkseen kerta kaikkiaan lopun kaikenlaisesta riistosta ja sorrosta. Suuret vallankumoukset juuri ovatkin pyrkinet hävittämään tuon vanhan riistoa harjoittavan valtiokoneiston, mutta tähän asti sitä ei ole onnistuttu viemään päätökseen.

Ja nyt Venäjä on taloudellisen ja poliittisen asemansa erikoisuuksien vuoksi saavuttanut ensimmäisenä sen, että valtion hallinta on siirtynyt itsensä työtätekevien käsiin. Ja nyt, raivattuamme tiemme vapaaksi historiallisesta ryöstästä, me rakennamme mahtavan, valoisan sosialistisen yhteiskuntarakennuksen. Nyt luodaan uudentyyppinen, historiassa ennen näkemätön valtiovalta, jonka kutsumuksena vallankumouksen tahdosta on kaikkinaisen riiston, väkivallan ja orjuutuksen lopettaminen maailmasta.

Tarkistellaamme nyt, mitä valtion hallinnan uusi sosialistinen periaate on saanut aikaan sisäpolitiikkamme alalla. Toverit, te muistatte, kuinka vielä hiljattain porvarillinen lehdistö huusi herkeämättä, että me hävitämme Venäjän valtion, että me emme osaa hallita ja että juuri sen vuoksi meistä eroavat kaikki kansakunnat — Suomi, Ukraina j.n.e. Porvarillinen lehdistö tiedotti vahingonilosta tukehtumisillaan melkein joka päivä tällaisista „eroamisista”. Toverit, me käsitimme paremmin kuin he tämän ilmiön aiheuttaneet perussyyt, jotka pohjautuvat siihen, että työtätekevät joukot suhtautuvat epäluottamuksella herrojen Kerenskien ja kumpp. sopuilun kannalla olevaan imperialistiseen hallitukseen. Me olimme vaiti uskoen varmasti siihen, että oikeat periaatteemme, oma hallintotoimintamme osoittavat paremmin kuin mitkään sanat kaikille työtätekeville meidän todelliset päämäärämme ja pyrkimyksemme.

Ja me olimme oikeassa. Me näemme nyt, että meidän aatteemme ovat voittaneet Suomessa, Ukrainassa ja voittavat Donilla, herättävät työtätekevien luokkatietoisuutta ja järjestävät heidät lujaan liittoon. Me olemme toimineet ilman diplomaatteja, ilman imperialistien käyttämiä entisiä menetelmiä, mutta kuitenkin lopputulos on suurenmoinen — vallankumouksen voitto ja voittajien yhtyminen kanssamme yhdeksi mahtavaksi vallankumoukselliseksi liittoutumaksi. Me hallitsemme, mutta emme hajota, niinkuin vanhan Rooman ankara laki kuuluu, yhdistämme kaikki työtätekevät elintärkeiden etujen, luokkatietoisuuden katkeamattomalla ketjulla. Ja meidän liittomme, meidän uusi valtiomme on lujempi sitä pakkovaltaa, joka vilpin ja väkivallan turvin on yhdistämässä keinotekoisia, imperialistien tarvitsemia valtiomuodostelmia. Esimerkiksi Suomen työläiset ja talonpojat olivat tuskin ehtineet ottaa

vallan käsiinsä, kun he kääntyivät meidän puoleemme ilmaisten uskollisuuden tunteensa proletaarista maailmanvallankumousta kohtaan, tervehdyssanoin, joista näkyy heidän horjumaton päättäväisyytensä kulkea yhdessä meidän kanssamme Internationalen tietä. Se on valtioliittomme perusta, ja olen varmasti vakuuttunut, että vallankumouksellisen Venäjän ympärille alkaa yhä enemmän ryhmittyä erillisiä vapaiden kansakuntien erilaisia valtioliittoja. Tämä valtioliitto on kasvava aivan vapaaehtoisesti, ilman vilppiä ja väkivaltaa, ja se on oleva voittamaton. Parhaimpana takeena valtioliiton voittamattomuudesta ovat ne lait, se valtiorakenne, jotka me omassa maassamme luomme. Te saitte juuri kuulla lain maan yhteiskunnallistamisesta. Eikö tämä laki ole takeena siitä, että työläisten ja talonpoikain yhtenäisyys on nykyään murtumaton, että tällaisen yhtenäisyyden vallitessa kykenemme voittamaan kaikki sosialismiin johtavalla tiellä olevat vastukset?

Nuo vastukset, en salaa sitä, ovat äärettömän suuria. Porvaristo on turvautuva kaikkiin keinoihin, panee peliin kaikkensa murtaakseen yhtenäisyytemme. Löytyy valehtelijoita, provokaattoreita, pettureita, ehkä löytyy kehittymättömiä ihmisiä, mutta tästä lähtien meitä ei mikään pelota, sillä me olemme luoneet itsellemme uuden valtiovallan, sillä hallussamme on valtion itsehallinta. Me torjumme koko voimalla jokaisen vastavallankumouksellisen hankkeen. Mutta uuden järjestelmän kestävyys tärkeimpänä perustana ovat ne järjestelytoimenpiteet, joita ryhdymme toteuttamaan sosialismin nimessä. Tässä suhteessa meidän on suoritettava valtavan suuri työ. Muistakaa, toverit, että maailman imperialistirosvot, jotka syöksivät kansakunnat sotaan, ovat saattaneet perinpohjaiseen rappiotilaan koko maailman talouselämän. Meille he jättivät raskaan perinnön — meidän on jälleenrakennettava se, minkä he ovat tuhonneet.

Työtätekevillä ei tietenkään ollut hallintakokemusta, mutta se ei meitä pelota. Voittanut proletariaatti on saanut maan, mikä nykyään on koko kansan omaisuutta, ja proletariaatti kykenee järjestämään uuden tuotannon ja kulutuksen sosialististen periaatteiden mukaan. Ennen ihmisen koko äly, koko hänen neronsa loi vain sitä varten, että voisi antaa toisille tekniikan ja kulttuurin kaikki hyödykkeet,

mutta riistää toisilta kaikkein välttämättömimmän — valistuksen ja edistyksen. Nyt taas tekniikan kaikki ihmeet, kaikki kulttuurin saavutukset ovat koko kansan omaisuutta, tästä lähtien ei ihmisen älyä eikä neroa voida enää koskaan käyttää väkivallan välineenä, riiston välineenä. Me tiedämme sen, ja eikö sitten tämän mitä suurimman historiallisen tehtävän nimissä kannata työskennellä ja antaa kaikkia voimiaan? Ja työtätekevät suorittavat tämän jättimäisen historiallisen työn, sillä heissä piilevät vallankumouksen luovat ja uudistavat, uinuvat suuret voimat.

Me emme ole enää yksin. Viime päivinä ei merkittäviä tapahtumia ole ollut ainoastaan Ukrainassa ja Donilla, ei ainoastaan meidän Kaledinien ja Kerenskien valtakunnassa, vaan myös Länsi-Euroopassa. Te olette jo tutustuneet Saksan vallankumouksen tilaa koskeviin sähköisiin. Vallankumouksellisen luonnonvoimaisuuden tuliliekit leimahtavat yhä voimakkaammin maailman mädänneen vanhan järjestelmän yllä. Se ei ollut elämästä erkaantunut teoriaa, ei kabineteissa istuvien ihmisten mielikuvitusta, että me, luotuamme Neuvostovallan, olemme saaneet aikaan samanlaisia yrityksiä muissakin maissa. Sillä, toistan, työtätekevillä ei ollut muuta ulospääsyä tästä verilöylystä. Nykyään nämä yritykset jo toteutuvat kansainvälisen vallankumouksen pysyvinä saavutuksina. Ja me suljemme historiallisen Neuvostojen edustajakokouksen yhä kasvavan maailmanvallankumouksen merkeissä, eikä ole kaukana aika, jolloin kaikkien maiden työtätekevät sulautuvat yhdeksi koko ihmiskunnan käsittäväksi valtioksi pystyttääkseen yhteisin ponnistuksin uuden sosialistisen rakennuksen. Tämä rakennustyö tulee tapahtumaan Neuvostojen avulla, jotka ovat alkavan yleismaailmallisen vallankumouksen eräs muoto.

Lausuessani teille tervehdysten kehotan teitä rakentamaan tätä uutta rakennusta. Te hajaannutte eri paikkakunnille ja panette kaikki voimanne meidän suuren voittomme järjestämiseen ja lujittamiseen. (Edustajat nousevat seisomaan ja tervehtivät myrskyisin suosionosoituksin toveri Leniniä.)